mo de Musculorum motu κόνδυλον appellat, depressum ossis capitulum, quando ἐπφαλὼ seu caput κοτύλη seu acetabulo, profundo ue seu alto sinui cõfert: κόνδυλον uerò, seu depressum minimeq; extuberans & planum capitulum, γλὼν, quam sinum esse dicimus, adeò leuiter in osse cælatum, ut an sinus, an capitulum sit, dijudicare uix possis. Atque in hunc modum à primis dissectionis professoribus κονδύλου nomen proculdubio institutum fuit. quamuis interim facile curauero, ne hoc nomen quicquam obscuritatis alibi in nostra oratione pariat, quum non minus promptum fuerit, obscurè & leuiter extuberans capitulum, aut internum externum ue femoris caput iuxta genu dicere, quàm ambigua uoce condylum, uel nodum, uel quippiam simile sermoni inserere. Ac proinde etiam in cuiusque ossis descriptione perpetuò illud nomen nobis constituemus, à quo postmodum in musculorum, uenarum, arteriarum, & reliquarum corporis partium enarratione nunquam discedemus. τραχηλος, & αὐχὴν, Latini collum & ceruicem nuncupant, his uocibus ossis partem quæ collo nostro respondet significantes. Collum nanque & ceruix tenues ossium sunt processus, quorum extremum crassius redditum in ossis caput finitur. Huiusmodi ceruices nullibi perinde conspiciuntur ac in[a] femore, iuxta elatissimum ipsius caput coxendicis ossi inarticulatum. Dein in maxilla inferiori adeò insignis [b] ceruix se offert, ut & caput inferioris maxillæ ceruicis nomine ab Anatomicis subinde donatum sciamus. Quinetiam in talo quoque[c] ceruix apparet, ante orbiculatum ipsius caput conspicua, quod nauiformi ossi inarticulatur. Ad hæc,[d] pedij & postbrachialis ossa, quà digitis coarctantur, ceruices ostendunt. In reliquis autem ossibus illæ non æquè manifestò conspiciuntur. Cæterùm aliquando non modò tenuiores ossium partes in capita extuberãtes, ceruices dicuntur, quinetiã & tenues processus ita uocamus, qui latiores redditi sinum constituunt cui aliud os coarctatur. Quod si in aliquo osse conspicitur, sanè in scapula est manifestissimum, cuius[e] arctior pars ante sinum cui humerus inarticulatur posita, ceruicis quoque nomen ab Anatomes professoribus obtinuit. κοτύλη, & κοτυληδόνα, ac dein ὀξύβαφον, Latini in ossium descriptione (nulla nanque nobis modò mensurarum est ratio) acetabulum & acceptabulum, & uulgò pyxidem, & interdum buccellam uocant: his nominibus sinus indicantes, qui altius profundiusue descendunt, excauantur q;, ac ossium capita excipiũt. Obseruantur autẽ eiusmodi sinus seu acetabula,[f] in coxẽdicis osse, ubi femoris caput admittitur: dein & in[a] osse cymbã referẽte, in quem tali caput ingreditur. Neq; sanè in corpore alij sinus, quibus ossiũ capita inarticulantur, illis duobus profundiores existunt. Verùm arbitror à primis dissectionis professoribus, nõ solum insigniter profundos sinus eo nomine appellatos esse, sed omnẽ sinum alterius ossis caput excipientem, modò quiuis illum primo intuitu sinum esse attestaretur. γλὼν autem ab ocularis sinus (quantum coniector) forma sinus dicitur, qui leuiter & superficietenus tantũ cauatus est: ac talis occurrit, ut ignores num aliud os admittat, aut aliud os subeat, nihilo secus quàm si duo plani læuigatiq; asseres inuicem imponerentur. Atque sic γλὼν depresso responderet capiti, quod omnium primum κόνδυλον nuncupatum esse arbitror. Tales sinus habentur in[b] tarsi ossibus, qua pedij ossa ipsis coarctãtur. Item[c] ossis cymbam referẽtis sedes, quibus id tarsi ossa excipit, huiusmodi quoque sunt: ut &[d] brachialis ossium nonnulla, quibus postbrachialis ossa articulantur. Præterea in prima ceruicis uertebra, ubi hæc depressa secundæ uertebræ capitula admittit. Verùm hæc non ita dico, quasi inhibere uelim, sinus quosdam (qui & si manifesti sinus formam præseferant, tamen non admodũ profundè insinuantur) etiam γλῶας appellari. Nollẽ enim contentiose rixari, num tibiæ ossis[e] sinus quibus inferiora femoris capita insident, κοτύλας aut γλῶας nomen mereãtur. Attamen si articulationis species diligẽter discusserimus, meritissimo κοτύλας uocabimus apparentem sinum, γλῶας uerò sinum adeò obscurum, ut ambigamus an uerè sinuum numero ueniat adscribẽdus. Quamobrem autem sinus nunc leuiter, nunc profundè à rerum Opifice insculpantur, sequenti Capite, quod ossium commissurarum differẽtias explicabit, ostendemus: quandoquidem articulationis gratia tam sinus quàm capita formantur. Hîc autem suffecerit nomina duntaxat declarasse: & si cui interim uisum fuerit, licebit & sinuum differẽtias hîc quoq; sermoni obiter adijcere. Quippe præterquam quòd alij altè, alij uerò in superficie tantum inciduntur, alij rotundi orbicularesq; sunt, ut coxendicis ossis[f] sinus femoris caput excipiẽs, & digitorum ossium sinus, quibus postbrachialis ossa inarticulantur. Alij autẽ oblongi sunt, ut radij[a] sinus brachiali admittens: & primæ uertebræ sinus, qui occipitis ossis capitula excipiunt: & maxillæ superioris sinus, admittendæ inferiori maxillæ parati, in horum quoque sinuum numero reponũtur. Alij gemini sunt, ut tibiæ ossis sinus, quibus inferiora femoris capita committuntur: dein digitorum ossium[b] sinus plerique gemini quoque censentur. Alij trochleis rotulisq; respondent, ut humeri[c] sinus ulnam admittens. Alij referunt, ut[d] sinus ulnæ, quem humerus ingreditur. Cæterùm ut sinus & capita articulorum

τραχηλος, αὐχὴν. Collum. Ceruix.

Galen. initio lib. de Ossib.

Gal. in libro de Ossibus. κοτύλη. ὀξύβαφον. Acetabulum &c.

γλὼν.

Sinuum & capitiũ usus.

Sinuum differentiæ.

h, h fi. A & B.
i fi. C.
k in pede.
l, l in pede.
1, 2 fi. ca. 22 C, D.
f n fi. D.
a 11 fi. 33 ca. K.
b p. p, p in pede.
c fi. 10 ca. 33. n, m, l.
d 6 fi. 25 ca. M, L, K.
7 fi. 31 ca. F, G.
f n fi. D.
a 8 fi. 24 ca. x, z, y.
b 2 fi. 27 ca. I, K.
c 1, 2 fi. 23 ca. K, L, M.
d 1 fi. 24 ca. E, C, D.

rum gratia cõstituuntur, ita quoque & ὀφρυς, ὄφρυς, ἄμβονες, χείλη, quæ Latinis supercilia & labra nuncupantur. Sunt autem processus ad sinuum orbem instar labrorum prominẽtes, & sinus profunditatem augentes. Hi tametsi in omnibus articulis ferè & ossium commissuris conspicui sint, euidentissimè tamen ipsorum naturam in profundissimis sinibus ostendunt. Quare etiam in coxendicis ossis sinu, cui femur inarticulatur, altissima maximeq; prominentia uidentur[a] supercilia, ut sinum impensius cauum redderent, femorisq; luxationem accuratius prohiberent. Quò minus enim ossa promptè luxentur, supercilia in primis conducunt. βαθμίδες autem, sinus quidam sunt, qui basis firmamentiq; ritu, ultrà quàm animanti ex usu sit, os moueri haudquaquam sinunt. In[b] anteriori enim humeri sede, & in[c] posteriori sinus exculpitur, singulos ulnæ[d] processus excipiens. Anterior nanque sinus priorem ulnæ admittit processum, quando cubitus extremè flectitur: posteriorẽ autem sinum posterior ulnæ processus in cubiti extensionibus ingreditur. Quoniam itaque posterior sinus in anteriorem non est peruius, hi ulnam ultrà quàm expedit haudquaquam moueri sinunt. Si enim essent peruij, neque processibus obuiam irent, cubitum æquè in acutum angulũ extenderemus, atque modò flectimus. Meritò itaque primi dissectionum professores, hos sinus βαθμίδας uocarunt: quamuis Hippocrati non huiusmodi tantũ sinus ita appellentur, uerumetiam reliqui, in quos tubera ossium ingrediẽtia insidunt. Vlnæ nanq; sinum C modo exculptum, & quem humeri orbita subit, βαθμίδα[e] nuncupauit, quemadmodum alij totum cubiti cum brachio articulum. Illi quos prius in humero narrabam sinus, id priuatim sibi uendicant, quòd soli ferè omniũ sinuũ alterius ossis processus in articulorum motibus excipientiũ, ij cartilagine uix incrustẽtur: quemadmodũ alij plerique ossium sinus, articulandis ossibus non parati, sed solum in hoc incisi ut ligamenta aut musculi in ipsis ualidius aptioriq; sede inserantur, & interdũ quoque aliqua ex ijsdem initium commodius ducãt. Cuiusmodi[f] sinus in interno latere magni externiq; processus femoris obseruatur, & in talo & calce, in[g] medio duorum articulorũ, quibus hæc ossa inuicem coarctantur. At hæc omnia, (quemadmodũ & sinus, quibus tendines uehuntur, atque ne sua aberrent sede cõtinentur,[h] quales in externa radij sede iuxta brachiale occurrunt) in priuatis ossium descriptionibus magis erunt obuia: & si aliud quodpiam nomen, quo in ossium descriptione utendum erit, hîc prætermiserim, id sequentibus Capitibus recensebo. Vereor enim ne ista, utcunque utilis sit, ante ossis cuiusque enarrationem prolixitas, ab Anatomes studio aliquem properandi cupidum deterreat, isq; non mediocri dispendio aliud perquirat compendium. Quamuis non minus Galeni librorum occasione, quàm quæ subsequetur ossium descriptionis gratia, in hunc modum nomina prælibare operæprecium fuit.

ὀφρυς. ὄφρυς. ἄμβονες. χείλη. Supercilia. Labra.

βαθμίδες.

Libro de Fracturis.

Sinus articulationis nomine non parati.

r, r in fi. D.
b 1 fi. ca. 23 N.
c 2 fi. ca. 23 O.
d 1 fi. ca. 24 C, D.
1 fi. ca. 24 C, E, D.
f 1 fi. cap. 30 R.
g 4 fi. 33 ca. T, T. & 7, 8 fi. V, V.
h 2 fi. ca. 24 x, o, s, s.

DE OSSIVM INTER SE STRVctura & contextu. Caput IIII.

OSSA humani corporis instar unius continuiq; ossis, lapideæ cuiusdam statuæ modo, effingi nequierunt. Nam & si ita quidem hominis fabrica iniurijs minus foret obnoxia, & ipsius ossa firmiorem sedem adipiscerentur, neque luxari, neq; excidere ac distorqueri possent: tamen quia homo motu (qui animali maximè, si quid aliud, proprius censetur) neutiquam destitui debuit: & quum motus citra ossium diuisiones commissuras q; haud perficiatur, hominem è multis ossibus fabrefieri magnoperè cõduxit. Quinetiam ossa inuicem componuntur non solum motus gratia, sed etiam alicuius corporis transitus occasione, aut securitatis, seu noxijs ferendis pertinaciæ causa, aut partium diuersitatis nomine. Propter motum quidem digitorum ossa inuicem committuntur, deinde ulna & radius cum humero, & humerus cum scapula, & femur cum tibia, præter eiusmodi innumeros ossium connexus. Transpirationis uerò seu transitus alicuius corporis gratia, futuras capitis efformari, tunc dicam, quando has fuliginosa cerebri recrementa transmittere, & duræ cerebri membranæ fibris uiam præbere docebo, ex quibus membrana caluariam succingẽs conflatur. Pariter quoque & in capitis futurarũ sermone (ne longius exempla petantur) caluariam non uno osse, sed pluribus efformari audies, ne fortè hæc quapiam ex parte læsa, latè rumpatur, uitiumq; ueluti in fictilem ollam longius quàm ad ossis circunscriptionem pertingat, sed ut ipsum unà cum osse ad futuram terminetur. Ad hæc, propter partium differentiam, uerticis ossa utcunque mollia duris temporum ossibus committi, in eorum ossium commissurarũ sermone intelliges. Omnia igitur ossa inter se cõtigua sunt, & neque os ullum (nisi fortassis quod ab υ imagine ὑοειδὲς nuncupatur, & si quod in cordis basi consistit) seorsim per se habetur, sed aut pars continui est, aut aliud os cõtingit, ac alteri adnectitur: adeò ut sagax rerum parens Natura

Hominẽ pluribus ossib. constare, motus gratia.

Transitus expirationis gratia.

Gratia difficultatis patiendi.

Partium differentiæ gratia.